

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فيض المعين على جمع الأربعين في فضل القرآن المبين

ملا علي بن سلطان محمد القاري الحنفي

*Обилен избор в четридесет хадиса за
превъзходството на ясниа Куран*

Муля 'Али ибн Султон Мухаммед ел-Қорӣ ел-Ханефӣ

Транскрипция на буквите

Ж	ج	ع	ث	ت	ت	б	ب	'	ء			
з	ز	ر, ر	ر	ز	ذ	д	د	خ	خ	ح	ح	
з	ظ	ط	ط	ض	ض	ص	ص	ш	ش	с	س	
ل, ل, ل	ل	к	ك	қ	ق	ф	ف	г	غ	'	ا', ا'	ع
й	ي	ў	و	х	ه	н	ن	м	م			
у, ю	дамме	и	кесра	а, е	фетха							
ӯ, ю	ўаӯ	ӣ	йа	ā, ō, ā	елиф							

Дългите гласни [буквите на *медд*] са отбелязвани с чертичка над буквата: за *елиф* - *ā*, *ō* и *yā*, за *йā* - *ī* и за *йāū* - *ū* и *yū*.

Дебелите букви на *тефхīm* [*ṣōd*, *ḍōd*, *ṭō*, *zō*, *ḳōf*, *ḡayn* и *ḫō*] са отбелязвани чрез точка под буквата: *ṣ*, *ḍ*, *ṭ*, *z*, *ḳ*, *ḡ*, *ḫ*.

Буквите на *лйн* са отбелязвани с ченгелче над буквата – *ī* и *yū*.

За тънката буква *лām* е използвана съгласната *l*, а за дебелата – *ḷ*. За тънката буква *лām* в положение на *суқун* е използван символа *ḷ*. По същия начин за тънката буква *рō* е използвана съгласната *r*, а за дебелата – *ṛ*.

Макар, че буквата *джīm* напълно съответства на звука *дж*, за нейно отбелязване е използвана комбинацията *ǰ*, за да се улесни четенето на удвоените букви с *шедде*.

За *‘айн* с огласовка е използван апостроф [‘], а за *‘айн* със *суқун* комбинацията [‘*a*].

За отбелязване на *фетха*, която се намира се след деветте букви възпрепятстващи *имāле* – *ṭō*, *ḍōd*, *ṣōd*, *zō*, *ḳōf*, *ḡayn*, *ḫō*, *‘айн* и *ḫā* се използва гласната *a*. За отбелязване на *фетха* намираща се след останалите букви се използва гласната *e*.

За отбелязване на *елиф*, който се намира след седемте букви на *исти‘ля’* – *ḍōd*, *ṭō*, *ṣōd*, *zō*, *ḳōf*, *ḡayn* и *ḫō* се използва гласната *ō*. За отбелязване на *елиф*, който се намира след буквите от средата на гърлото – *‘айн* и *ḫā*, буквите от средата на езика и небцето – *джīm*, *шйн* и *йā* и буквите от устните – *бā*, *мим*, *йāū* и *фā* е използвана гласната *ā*. За отбелязване на *елиф*, който се намира след буквите от върха на езика и небцето *лām* и *нун* и всички останали букви – *кяф*, *дйā* и *тйā*, *зйā* и *син*, *зйā* и *сйā* се използва гласната *yā*.

За отбелязване на *дамме* след буквата *лām* е използвана гласната *yū*. За отбелязване на *дамме* след всички останали букви е използвана гласната *u*. За отбелязване на *йāū* след буквата *лām* е използвана гласната *yū*. За отбелязване на *йāū* след всички останали букви е използвана гласната *ū*.

При всички положения за отбелязване на *кесра* е използвана гласната *i*, а за отбелязване на *йā* е използвана гласната *ī*.

Предговор на Автора

С името на Аллах, Всемилостивия, Премилосърдния.

Господарю мой, увеличи знанието ми, о, Прещедри!

Слава на Аллах, който спусна Разграничението, и низпосла Курана, и ни облагодетелства с вярата, и изпълни благодатта си над нас, като ни удостои с най-прекрасния характер.

И нека най-съвършените и най-цялостните благослови и приветствия бъдат над Повелителя на творенията и Стълба на истината – Мухаммед ибн ‘Абдуллѡх от синовете [рода] на ‘Аднѡн, а също и върху неговото знатно семейство, и великолепни сподвижници, по всяко време и на всяко място.

След което, казва слугата на Изначалната книга на Аллах [Свещения Куран] и [слуга] на преданията [хадисите] на неговия почитаем Пророк, който [слуга] изпитва най-крайна нужда от своя Господар – [най-прекрасния] Творец, ‘Али ибн Сулѡн Мухаммед ел-Қорї: Това са четиридесет предания за превъзходствата на Курана и онзи, който го чете по най-добрия начин според възможностите си.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا يَا كَرِيمُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ الْفُرْقَانَ، وَنَزَلَ الْقُرْآنَ، وَأَنْعَمَ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ، وَأَتَمَّ لَنَا بِالْإِحْسَانِ.

وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ الْأَتَمَّ الْأَكْمَلَانَ عَلَى سَيِّدِ الْخَلْقِ، وَسَنَدِ الْحَقِّ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ مِنْ بَنِي عَدْنَانَ، وَعَلَى آلِهِ

الْكَرَامِ، وَأَصْحَابِهِ الْفَخَامِ فِي كُلِّ زَمَانٍ وَمَكَانٍ، أَمَّا بَعْدُ:

فَيَقُولُ خَادِمُ كِتَابِ اللَّهِ الْقَدِيمِ، وَحَدِيثِ نَبِيِّهِ الْكَرِيمِ، الْمُحْتَاجِ إِلَى بَرِّ رَبِّهِ الْبَارِي عَالِيُّ بْنُ سُلْطَانَ مُحَمَّدٍ، الْقَارِيُّ:

هَذِهِ أَرْبَعُونَ حَدِيثًا فِي فَصَائِلِ الْقُرْآنِ، وَمَنْ تَلَاهُ عَلَى وَجْهِ الْإِحْسَانِ بِقَدْرِ الْإِمْكَانِ.

Първи хадис: Най-добрият от вас е онзи, който изучава Курана и учи другите на него.

Разказа ни Хажжаж ибн Минхалъ: Разказа ни Шуа'бе, който каза: Извести ни 'Алхаме ибн Мерсед: Чух Сеа'д ибн 'Убейде от Еби' Абдиррахман ес-Сулемй от 'Усман, Аллах да е доволен от него, от Пратеника на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, който каза:

“Най-добрият от вас е онзи, който изучава Курана и учи другите на него.”

Предаден от Ахмед и авторите на Шестте сборника.

И предаден от ибн Маже от Сеа'д, Аллах да е доволен от него, с думите:

“Най-добрите от вас... ”.

И също Предаден от ибн еби Дяууд от ибн Мес'уд, Аллах да е доволен от него, с думите:

“Най-добрите от вас са онези, които четат Курана и учат другите да го четат.”

الْحَدِيثُ الْأَوَّلُ: خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ؛

فَحَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ قَالَ: أَخْبَرَنِي عَلْقَمَةُ بْنُ مَرْثَدٍ سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ عُبَيْدَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ

السُّلَمِيِّ عَنْ عُمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)؛

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَصْحَابُ الْكُتُبِ السِّتَّةِ.

وَفِي رِوَايَةٍ لِابْنِ مَاجَةَ عَنْ سَعْدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، وَلَفْظُهُ:

(خَيْرُكُمْ)؛

وَرَوَاهُ ابْنُ أَبِي دَاوُدَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، وَلَفْظُهُ:

(خَيْرُكُمْ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَأَقْرَأَهُ)؛

Втори хадис: Който прочете буква получава добрина [награда] за нея, умножена по десет.

И ни разказа Мухаммед ибн Бешшар: Разказа ни ебу Бекр ель-Ханефи: Разказа ни ед-Даххак ибн Усман от Еййуб ибн Муся, който каза: Чух Мухаммед ибн Кеаб ель-Курази, който каза: Чух Абдуллох ибн Месуд, Аллах да е доволен от него, да казва: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Който прочете една буква от книгата на Аллах получава награда за нея, умножена по десет награди. И не казвам, че “елиф лям мим” е буква, а че “елиф” е буква, и “лям” е буква, и “мим” е буква.”

Предаден от ет-Тирмизи, който казва: Добър [хасен] и достоверен [сахих] хадис.

الحديث الثاني؛ مَنْ قَرَأَ حَرْفًا فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا؛

وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ الْحَنْفِيُّ حَدَّثَنَا الضَّحَّاكُ بْنُ عُثْمَانَ عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى قَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ كَعْبِ الْقُرَظِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا؛ لَا أَقُولُ: الْم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَا هَمْ حَرْفٌ

وَمِيمٌ حَرْفٌ)۔

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

Трети хадис: Наистина Аллах издига едни хора чрез тази Книга и принизява други.

И ми разказа Зухейр ибн Х̣арб: Разказа ни Йеа'қ̣уб ибн Ибр̣ох̣им: Разказа ми баща ми от ибн Ших̣аб от 'Амир ибн У̣асиле,

че Н̣яфиа' ибн 'Абдулх̣арис е срещнал 'Умер, Аллах да е доволен от двамата, при 'Усф̣ан, като 'Умер, Аллах да е доволен от него, го бе назначил за управител на Меқ̣қа. И каза: Кой назначи за управител на хората от долината? Каза: Ибн Ебз̣я. Каза: А кой е ибн Ебз̣я? Каза: Слуга [роб] от нашите слуги. Каза: И назначи да ги управлява слуга? Каза: Наистина той е четец [учен по отношение] на Книгата на Аллах, Всемогъщия и Величествения, и той запознат с [науқата за] разпределянето на наследствата. [И] каза 'Умер, Аллах да е доволен от него: Наистина вашият Пророк, Аллах да го благослови и приветства каза: "Наистина Аллах издига едни хора чрез тази Книга и принизява други."

Предаден от Муслим и ибн Ма̣же.

الْحَدِيثُ الثَّلَاثُ: إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ؛

وَحَدَّثَنِي زُهَيْرُ بْنُ حَرْبٍ حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبرَاهِيمَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنِ ابْنِ شَهَابٍ عَنْ عَامِرِ بْنِ وَائِلَةَ

أَنَّ نَافِعَ بْنَ عَبْدِ الْحَارِثِ لَقِيَ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا بِعُسْفَانَ وَكَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يُسْتَعْبَلُهُ عَلَى مَكَّةَ فَقَالَ: مَنْ

اسْتَعْبَلْت عَلَى أَهْلِ الْوَادِي فَقَالَ: ابْنُ أَبِي قَحْطَانَ قَالَ: وَمَنْ ابْنُ أَبِي قَحْطَانَ قَالَ: قَالَ مَوْلَى مِنْ مَوَالِينَا. قَالَ: فَاسْتَخْلَفْتَ عَلَيْهِمْ مَوْلَى!

قَالَ: إِنَّهُ قَارِئٌ لِكِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَإِنَّهُ عَالِمٌ بِالْفَرَائِضِ قَالَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَمَا إِنَّ نَبِيَّكُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ قَالَ: (إِنَّ

اللَّهُ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ).

رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَابْنُ مَاجَهَ.

Четвърти хадис: Онзи, който няма възможност да ме помоли, заради ангажираността му с Курана, ще го даря с най-доброто с което дарявам молещите ме.

И ни разказа Мухаммед ибн Исма‘иль: Разказа ни Шихаб ибн ‘Аббад ель-‘Абиди: Разказа ни Мухаммед ибн ель-Хасен ибн еби Йезид ель-Хемедяни от ‘Амр ибн Қайс от ‘Атийе от еби Се‘ид, Аллах да е доволен от него, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Всеомогщият и Величествен Господар казва: Онзи, който няма възможност да ме помоли, заради ангажираността му с Курана и [ангажираността му] с моето споменаване [зикр], ще го даря с най-доброто с което дарявам молещите ме. И превъзходството на словото на Аллах над останалите слова е като превъзходството на Аллах над творенията.”

Предаден от ет-Тирмизи, който казва: Добър и изолиран [ґариб] хадис.

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ: مَنْ شَغَلَهُ الْقُرْآنُ عَنِ مَسْأَلَتِي أُعْطِنَتْهُ أَفْضَلَ مَا أُعْطِيَ السَّائِلِينَ؛
وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ حَدَّثَنَا شَهَابُ بْنُ عَبَّادٍ الْعَبْدِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ الْهُمْدَانِيُّ عَنْ عَمْرِو
بْنِ قَيْسٍ عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
(يَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ: مَنْ شَغَلَهُ الْقُرْآنُ وَذَكَرَنِي عَنِ مَسْأَلَتِي أُعْطِنَتْهُ أَفْضَلَ مَا أُعْطِيَ السَّائِلِينَ وَفَضْلُ كَلَامِ اللَّهِ عَلَى
سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ).
رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَقَالَ: حَسَنٌ غَرِيبٌ.

Петти хадис: Сравнението между вярващия и лицемера, които четат Курана и онези, които не четат Куран.

И ни разказа Қутейбе: Разказа ни ебу' Аў̄ане от Қатя̄де от Енес, Аллах да е доволен от него, от ебу' Мус̄я ель-Еш'ари, Аллах да е доволен от него, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Примера с вярващият, който чете Курана е като лимон – уханието му е приятно и вкуса му е приятен. И примера с вярващият, който не чете Курана е като фурма – няма ухание, а вкуса ѝ е сладък. И примера с лицемера, който чете Курана е като босилек – уханието му е приятно, а вкуса му – горчив. И примера с лицемера, който не чете Курана е като ханзале [колоқвинт] – няма ухание, а вкуса му е горчив.”

В друго предание е използвана думата “нечестивец” [безпътник, грешник] вместо думата “лицемер”.

Предаден от Ахмед, ель-Бух̄ор̄и, Муслим, ебу' Дя̄ў̄уд, ет-Тирмизӣ, ен-Неся̄'ӣ и ибн М̄аже.

Шести хадис: Сравнението между вярващия и нечестивеца, и между добрия другар и лошия другар.

И ни разказа Муслим ибн Ибр̄ох̄им: Разказа ни Еббан от Қатяде от Енес, Аллах да е доволен от двамата, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Примера с вярващият, който чете Курана е като лимон – уханието му е приятно и вкуса му е приятен. И примера с вярващият, който не чете Курана е като фурма – вкуса ѝ е сладък, но няма ухание. И примера с нечестивеца, който чете Курана е като босилек – уханието му е приятно, а вкуса му – горчив. И примера с нечестивеца, който не чете Курана е като ханзале [колоквинт] – вкуса му е горчив и няма ухание. И примера с добрия другар е като притежателя на парфюм – дори и да не получиш нищо от него ще се насладиш на уханието му. И примера с лошия другар е като леляря – дори и да не те очерни ще те опуши.”

Предаден от ебу Дяъуд.

الْحَدِيثُ السَّادِسُ: مَثَلُ الْمُؤْمِنِ وَالْفَاجِرِ وَمَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ وَجَلِيسِ السُّوءِ:
وَحَدَّثَنَا مُسْلِمٌ بْنُ أَبِي إِبْرَاهِيمَ حَدَّثَنَا أَبُو بَابٍ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:

مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الْأُتْرَاجَةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ
كَمَثَلِ الشَّيْثَةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَلَا رِيحَ لَهَا وَمَثَلُ الْفَاجِرِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرَّيْحَانَةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مَرٌّ وَمَثَلُ الْفَاجِرِ
الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ طَعْمُهَا مَرٌّ وَلَا رِيحَ لَهَا وَمَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ كَمَثَلِ صَاحِبِ الْبِسْكَ إِنْ لَمْ يُصْبِكْ مِنْهُ شَيْءٌ
أَصَابَكَ مِنْ رِيحِهِ. وَمَثَلُ جَلِيسِ السُّوءِ كَمَثَلِ صَاحِبِ الْكِبْرِ إِنْ لَمْ يُصْبِكْ مِنْ سَوَادِهِ أَصَابَكَ مِنْ دُخَانِهِ.
رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

Седми хадис: Онзи, който е усвоил до майсторство Курана и онзи, който заеква при неговото четене.

И ни разказа Қутейбе ибн Се‘їд и Мухаммед ибн ‘Убейд ель-Губерї и двамата от ебї ‘Аўане. Каза ибн ‘Убейд: Разказа ни ебу ‘Аўане от Қатяде от Зурора ибн Еўфа от Сеа‘д ибн Хишам от ‘А’ише [Аллах да е доволен от нея], която казва: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Изкусният четец на Курана ще бъде със знатните благочестиви писари. А онзи, който чете Курана със заекване и със затруднение ще получи две награди.”

А в друго предание:

“А който чете Курана с голямо усилие за него ще има две награди.”

Предаден от ель-Бухорї и Муслим, като изказа е на последния. И още от ебу Дяўуд, ет-Тирмизи, ен-Неся‘ї и ибн Маже.

الْحَدِيثُ السَّابِعُ: الْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ وَالَّذِي يَتَنَعَّعَ فِيهِ:

وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْغُبَرِيِّ جَمِيعًا عَنْ أَبِي عَوَانَةَ. قَالَ ابْنُ عَبِيدٍ: حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ زُرَّارَةَ بْنِ أَوْفَى عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(الْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ وَالَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَيَتَتَعَّتَمُ فِيهِ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ).
وَفِي رِوَايَةٍ:

(وَالَّذِي يَقْرَأُ وَهُوَ يَشْتَدُّ عَلَيْهِ لَهُ أَجْرَانِ).

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَاللَّفْظُ لَهُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَهَ.

Осми хадис: Страхът от Аллах е същността на всяко нещо, а четенето на Курана е светлина.

И ни извести ел-Хасен ибн Суфйан еш-Шейбанӣ и ел-Хусейн ибн ‘Абдиллях ел-Қаттõн в ер-Риққа и ибн Қутейбе, като изказа е на ел-Хасен, който казва: Разказа ни Иброҳим ибн Хишам ибн Йеҳйā ибн Йеҳйā ел-Гассяни, който каза: Разказа ни баща ми от дядо ми от еби Идрис ел-Хаўляни от еби Зерр, Всевишния Аллах да е доволен от него, който каза:

Қазах: О, Пратенико на Аллах, посъветвай ме! И [той], Аллах да го благослови и приветства, каза: “Страхувай се от Аллах, защото това е същността на всяко нещо.” Қазах: О, Пратенико на Аллах, посъветвай ме още! [Я той] каза: “Чети Курана, защото това е светлина за теб на земята и украса за теб в небесата.”

Предаден от ибн Хиббан и определен от него за достоверен, като част от по-дълъг хадис.

А също е предаден и от ибн ед-Дарис и ебу Йеа‘ля: Разказа ни ‘Абдуеа‘ля: Разказа ни Йеа‘қуб ел-Қумми от Лейс от Мужахид от еби Се‘ид ел-Худри, Аллах да е доволен от него, който каза:

Доиде един човек при Пророка, Аллах да го благослови и приветства, и каза: “О, Пратенико на Аллах, посъветвай ме!” Каза: “Страхувай се от Аллах, защото в това са събрани всички добрини. И се бори по пътя на Аллах, защото това е монашеството на мюсюлманите. И споменавай Аллах и чети Курана, защото това е светлина за теб на земята, и споменаване за теб в небесата. И не използвай езика си освен за добро, защото чрез това ще победиш Сатаната [Шейтана].”

الْحَدِيثُ الثَّامِنُ: تَفَوَّى اللَّهُ رَأْسَ الْأَمْرِ كُلَّهُ وَتَلَاوَةَ الْقُرْآنِ نُورًا؛
 وَأَخْبَرَنَا الْحَسَنُ بْنُ سُفْيَانَ الشَّيْبَانِيُّ وَالْحُسَيْنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْقَطَّانُ بِالرَّقَّةِ وَابْنُ قُتَيْبَةَ وَاللَّفْظُ لِلْحَسَنِ قَالُوا: حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ
 بْنُ هِشَامِ بْنِ يَحْيَى بْنِ يَحْيَى الْغَسَّانِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ جَدِّي عَنْ أَبِي إِدْرِيسِ الْخَوْلَانِيِّ عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ:
 قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوْصِنِي: قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (عَلَيْكَ بِتَقْوَى اللَّهِ. فَإِنَّهَا رَأْسُ الْأَمْرِ كُلِّهِ). قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ
 زِدْنِي. قَالَ: (عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، فَإِنَّهُ نُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ، وَذُخْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ).
 رَوَاهُ ابْنُ حِبَّانَ، وَصَحَّحَهُ فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ.
 وَرَوَاهُ ابْنُ الصَّرِيحِ وَأَبُو يَعْلَى: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْأَعْلَى حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ الْقُمِّيُّ عَنْ لَيْثٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ:
 يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوْصِنِي قَالَ: (عَلَيْكَ بِتَقْوَى اللَّهِ، فَإِنَّهَا جَمَاعُ كُلِّ خَيْرٍ، وَعَلَيْكَ بِالْجِهَادِ فَإِنَّهُ رَهْبَانِيَّةُ الْمُسْلِمِينَ،
 عَلَيْكَ بِذِكْرِ اللَّهِ، وَتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، فَإِنَّهُ نُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ، وَذِكْرُكَ فِي السَّمَاءِ، وَاخْرُنْ لِسَانَكَ إِلَّا مِنْ خَيْرٍ، فَإِنَّكَ بِذَلِكَ
 تَغْلِبُ الشَّيْطَانَ).

Девети хадис: Куранът е застъпник, който бива послушан и свидетел, който бива приет.

И ни извести ел-Хусейн ибн Мухаммед ибн ебї Меа'шер в Харран: Разказа ни Мухаммед ибн ел-'Аля' ибн Курайб: Разказа ни 'Абдуллох ибн ел-Ежлех от ел-Еа'меш от ебї Суфйан от Жабир, Аллах да е доволен от него, от Пророка, Аллах да го благослови и приветства, който каза:

“Куранът е застъпник, който бива послушан и свидетел, който бива приет. Който го постави пред себе си го води към Рая [Дженнета]. А който го постави зад себе си го подгонва към Огъня.”

Предаден от ибн Хиббан в неговия Сахих и от ел-Бейхақи в неговия еш-Шуа'б от ибн Мес'уд [Аллах да е доволен от него].

الْحَدِيثُ التَّاسِعُ: الْقُرْآنُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ وَمَاحِلٌ مُصَدَّقٌ؛

وَأَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي مَعْشَرٍ بَحْرَانَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلَاءِ بْنِ كُرَيْبٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْأَجَلَحِ عَنِ
الْأَعْمَشِ عَنْ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(الْقُرْآنُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ، وَمَاحِلٌ مُصَدَّقٌ، مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ،
رَوَاهُ ابْنُ جِبَانَ فِي صَحِيحِهِ، وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِهِ عَنْهُ، وَالْبَيْهَقِيُّ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ.

Десети хадис: Застъпничеството на Курана и доказателствата на ел-Беқара и Али ‘Имрѳн за техни четец.

И ми разказа ел-Хасен ибн ‘Али ел-Хуль‘уани: Разказа ни ебу Теўбе, който е Рабиа‘ ибн Няфия‘: Разказа ни Му‘аўийе, т.е. ибн Селям, от Зейд, че е чул еба Селям да казва: Разказа ни ебу Умаме ел-Бахили, [Аллах да е доволен от него,] който каза: Чух Пратеника на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, да казва:

“Четете Курана, защото на Съдния ден той ще се яви застъпник за своя другар. И четете двете прелести: сурите ел-Беқара и Али ‘Имрѳн, защото на Съдния ден те ще се явят като два облака или като две сияния, или като две ята от строени в редици птици, които ще спорят в застъпничество на своите хора. Четете сура ел-Беқара, защото постоянството в нея е благодат, а изоставянето ѝ е печал и тя не може да бъде достигната от “бетале”.”

Казва Му‘аўийе: Бях известен, че “бетале” значи магия.

Предаден от Муслим.

الْحَدِيثُ الْعَاشِرُ: شَفَاعَةُ الْقُرْآنِ وَمَحَاجَّةُ الْبَقَرَةِ وَالْإِصْحَابِ عَنِ عَمْرَانَ عَنِ أَصْحَابِهَا:

وَحَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلْوَانِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو تَوْبَةَ وَهُوَ الرَّبِيعُ بْنُ نَافِعٍ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ يَعْنِي ابْنَ سَلَامٍ عَنْ زَيْدٍ أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا سَلَامٍ يَقُولُ: حَدَّثَنِي أَبُو أُمَامَةَ الْبَاهِلِيُّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:

اقْرءُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعًا لِأَصْحَابِهِ اقْرءُوا الزُّهْرَاوَيْنِ - الْبَقَرَةَ وَسُورَةَ آلِ عِمْرَانَ - فَإِنَّهُمَا تَأْتِيَانِ

يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ أَوْ كَأَنَّهُمَا غَيَاتَانِ أَوْ كَأَنَّهُمَا فَرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافٍ تُحَاجَّانِ عَنِ أَصْحَابِيهِمَا؛ اقْرءُوا سُورَةَ الْبَقَرَةَ

فَإِنَّ أَخْذَهَا بَرَكَةٌ وَتَرْكُهَا حَسْرَةٌ وَلَا تَسْتَطِيعُهَا الْبَطْلَةُ.

قَالَ مُعَاوِيَةُ: بَلَّغْنِي أَنَّ الْبَطْلَةَ السَّحْرَةُ... الْحَدِيثُ.

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

Единадесети хадис: Който чете Курана и го прилага родителите му ще бъдат украсени с корони на Съдния ден.

И ни разказа Ахмед ибн 'Амр ибн Серх: Известни ни ибн Уейхб: Известни ни Йехйā ибн Еййуб от Зеббан ибн Фā'ид от Сехль ибн Му'аз ель-Жухенī от баща му, [Аллах да е доволен от него,] че Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Който чете Курана и прилага онова, което е в него на Съдния ден родителите му ще бъдат украсени с корони, чиято светлина щеше да бъде по-красива от светлината на слънцето в земните домове, ако имахте такива [корони]. А какво мислите [, че ще бъде награден] самия човек, който извършва това?”

Предаден от ебу Дяўуд и ель-Хаким, който казва: Веригата му е достоверна.

الْحَدِيثُ الْحَادِي عَشَرَ: مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَعَمِلَ بِهِ أَلْبَسَ وَالِدَا تَا جَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ:

وَحَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَمْرٍو وَبْنُ السَّرْحِ أَخْبَرَنَا ابْنُ وَهْبٍ أَخْبَرَنِي يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ عَنْ زَبَّانِ بْنِ فَائِدٍ عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذٍ

الْجُهَنِيِّ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَعَمِلَ بِمَا فِيهِ أَلْبَسَ وَالِدَا تَا جَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ضَوْءًا أَحْسَنَ مِنْ ضَوْءِ الشَّمْسِ فِي بَيْوتِ الدُّنْيَا لَوْ كَانَتْ

فِيكُمْ فَمَا ظَنُّكُمْ بِالَّذِي عَمِلَ بِهَذَا؟)»

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ، وَالْحَاكِمُ وَقَالَ: صَحِيحُ الْإِسْنَادِ.

Дванадесети хадис: Родителите ще бъдат облечени в прекрасни одежди, заради придържането към Курана на тяхното дете.

И ни извести Бекр ибн Мухаммед ес-Сайрафӣ в Мерв: Разказа ни ‘Абдуссамед ибн ел-Федъ ел-Бельхӣ: Разказа ни Меккӣ ибн Ибрõхӣм: Разказа ни Бешӣр ибн Мухажир от ‘Абдуллох ибн Бурайде ел-Еслемӣ от баща му, Аллах да е доволен от него, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Който чете Курана и го изучава, и го прилага ще бъде украсен на Съдния ден с корона от светлина, като светлината на слънцето, а родителите му ще бъдат облечени с одежди, каквито не съществуват на този свят. Ще кажат: Защо бяхме облечени така? И ще им се каже: Защото детето ви се придържаше към Курана.”

Предаден от ел-Хаким, който казва: Достоверен хадис според условията на Муслим, който не е изведен от тях двамата [ел-Бухорӣ и Муслим].

الْحَدِيثُ الثَّانِي عَشَرَ: يُكْسَى الْوَالِدَيْنِ حُلَّتَانِ بِأَخْذِ وَلَدِهِمَا الْقُرْآنَ:

وَأَخْبَرَنَا بَكْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّيْرَفِيُّ بِمَرَوْ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ الْفَضْلِ الْبَلْخِيُّ، حَدَّثَنَا مَكِّيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا بَشِيرُ بْنُ مُهَاجِرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ الْأَسْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَتَعَلَّمَهُ وَعَمِلَ بِهِ أُلْبَسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَاجًا مِنْ نُورٍ ضَوْؤُهُ مِثْلُ ضَوْءِ الشَّمْسِ، وَيُكْسَى وَالِدَيْهِ حُلَّتَانِ لَا

يَقُومُ بِهِمَا الدُّنْيَا فَيَقُولَانِ: بِمَا كَسَيْتَنَا ۖ فَيُقَالُ: بِأَخْذِ وَكَيْمَا الْقُرْآنَ) ۖ

رَوَاهُ الْحَاكِمُ، وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ عَلَى شَرْطِ مُسْلِمٍ، وَلَمْ يُخَرِّجَاهُ.

Тринадесети хадис: На Съдния ден Куранът ще дойде и ще каже: О, Господарю мой, бъди доволен от него!

И ни разказа Неср ибн ‘Али: Разказа ни ‘Абдуссамед ибн ‘Абдуль‘арис: Извести ни Шуа‘бе от ‘Асим от ебī С̣олих от ебī Хурайра, [Аллах да е доволен от него,] от Пророка, Аллах да го благослови и приветства, който каза:

“На Съдния ден Куранът ще дойде и ще каже: О, Господарю мой, украси го! И той ще бъде облечен с короната на почитта. После ще каже: О, Господарю мой, увеличи му! И той ще бъде облечен с одеждата на почитта. После ще каже: О, Господарю мой, бъди доволен от него! И [Аллах] ще бъде доволен от него. И ще му бъде қазано [на човека]: Чети и се възвисявай! Наградата ти ще се увеличава за всеки а́йет.”

Предаден от ет-Тирмизī и определен като добър. И също от ибн Х̣узейме и от ел-Х̣аким, който казва: Веригата му е достоверна.

الحديث الثالث عشر: يجيء القرآن يوم القيامة فيقول: يا رب ارض عنه:
وحدثنا نصر بن عليّ حدثنا عبد الصمد بن عبد الوارث أخبرنا شعبة عن عاصم عن أبي صالح عن أبي هريرة
عن النبيّ صلى الله عليه وسلم قال:

يُجِئُ الْقُرْآنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ: يَا رَبِّ حَلِّهِ فَيَلْبَسُ تاجَ الْكِرَامَةِ ثُمَّ يَقُولُ: يَا رَبِّ زِدْهُ فَيَلْبَسُ حُلَّةَ الْكِرَامَةِ ثُمَّ
يَقُولُ: يَا رَبِّ اَرْضْ عَنْهُ فَيَرْضَى عَنْهُ فَيُقَالُ لَهُ: اقْرَأْ أَوْ ارْقُ وَتُزَادُ بِكُلِّ آيَةٍ حَسَنَةً.
رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَحَسَنَهُ، وَابْنُ خُرَيْمَةَ، وَالْحَاكِمُ، وَقَالَ: صَحِيحُ الْإِسْنَادِ.

Четиринадесети хадис: Ще бъде казано на спътника на Курана: Твоята степен е при последния аyet, който си прочел.

И ни извести Меҳмӯд ибн Ғайля̄н: Извести ни ебу Дя̄ўӯд: Извести ни ебу Дя̄ўӯд ель-Хаферӣ и ебу Ну'айм от Суфй̄ан от 'Асим ибн еби ен-Нежӯд от Зирр от 'Абдулло̄х ибн 'Амр, [Алла да е доволен от него,] от Пророка, Аллах да го благослови и приветства, който казва:

“Ще бъде казано на спътника на Курана: Чети и се възвисявай, и чети напевно и отмерено така, както четеше на земята, защото твоята степен е при последния аyet, който си прочел.”

Предаден от ет-Тирмиз̄и, ебу Дя̄ўӯд, ибн Ма̄же и ибн Хиббан в неговия Са̄хих. И ет-Тирмиз̄и казва: Хадисът е добър и достоверен.

Петнадесети хадис: Няма завист освен за две неща.

И ми разказа Х̄армеле ибн Йе̄хй̄а: Извести ни ибн Ӯехб: Извести ме Й̄унус от ибн Ших̄аб, който каза: Извести ме Ся̄лим ибн 'Абдулло̄х ибн 'Умер от баща му 'Абдулло̄х ибн 'Умер, Аллах да е доволен от двамата, който каза: Чух Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства да казва:

“Няма завист освен за две неща. Човек, който е дарен от Аллах с тази книга, а той живее [отслужва молитвата] с нея в часовете от нощта и часовете от деня. И човек, който е дарен с богатство от Аллах, а той го раздава в часовете на нощта и часовете на деня.”

Предаден от ель-Бух̄ор̄и и Муслим.

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ عَشَرَ: يُقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ: مَنْزِلَتَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَأُ بِهَا؛
 وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ غَيْلَانَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ وَأَبُو نُعَيْمٍ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ عَنْ زُرِّ عَنْ عَبْدِ
 اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(يُقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ: أَفْرَأُ وَأَرْتَقِي وَرَثِلُ كَمَا كُنْتَ تُرَثِلُ فِي الدُّنْيَا فَإِنَّ مَنْزِلَتَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَأُ بِهَا).
 رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ مَاجَهَ، وَابْنُ حِبَّانَ فِي صَحِيحِهِ، وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

الْحَدِيثُ الْخَامِسُ عَشَرَ: لَا حَسَدَ إِلَّا عَلَى اثْنَتَيْنِ؛
 وَحَدَّثَنِي حَزْمَلَةُ بْنُ يَحْيَى أَخْبَرَنَا ابْنُ وَهَبٍ أَخْبَرَنِي يُونُسُ عَنْ ابْنِ شَهَابٍ قَالَ: أَخْبَرَنِي سَالِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ
 عَنْ أَبِيهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:

لَا حَسَدَ إِلَّا عَلَى اثْنَتَيْنِ رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ هَذَا الْكِتَابَ فَقَامَ بِهِ آتَاءَ اللَّيْلِ وَآتَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ أُعْطَاهُ اللَّهُ مَالًا فَهُوَ

يَتَصَدَّقُ بِهِ آتَاءَ اللَّيْلِ وَآتَاءَ النَّهَارِ.
 رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

Шестнадесети хадис: Няма завист освен за две неща.

И ни разказа ‘Али ибн Иброҳим: Разказа ни Раўх: Разказа ни Шуа‘бе от Сулейман: Чух Зекўан от еби Хурайра, [Аллах да е доволен от него,] че Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Няма завист освен за две неща. Човек, който Аллах е научил на Курана и той го чете в часовете на нощта и часовете на деня. Я негов съсед го чува и казва: Горко ми! Да бях дарен и аз с това, с което е дарен този човек, та да правя и аз това, което прави! И човек, който е дарен от Аллах с богатство, а той го изразходва за добро. Я той [съседа му] казва: Горко ми! Да бях дарен и аз с това, с което е дарен този човек, та да правя и аз това, което прави!”

Предаден от ель-Бухорӣ.

الْحَدِيثُ السَّادِسُ عَشَرَ: لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ:

وَحَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ حَدَّثَنَا رَوْحٌ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ سُلَيْمَانَ سَمِعْتُ ذُكْوَانَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

«لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ عَلَّمَهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ يَتْلُوهُ آتَاءَ اللَّيْلِ وَآتَاءَ النَّهَارِ فَسَبَّحَهُ جَارٌ لَهُ فَقَالَ لَيْتَنِي أُوتِيتُ

مِثْلَ مَا أُوتِيَ فُلَانٌ فَعَبَدْتُ مِثْلَ مَا يَعْبُدُ. وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَهُوَ يَهْدِيهِ لَكُمْ فِي الْحَقِّ فَقَالَ رَجُلٌ لَيْتَنِي أُوتِيتُ مِثْلَ مَا أُوتِيَ فُلَانٌ

فَعَبَدْتُ مِثْلَ مَا يَعْبُدُ.»

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

Седемнадесети хадис: Наградата на онзи, който чете Курана, стремейки се към задоволството на Аллах и бивайки водач на хората чрез него.

И ми разказа ел-Ўелид ибн Еббан: Предаде Мухаммед ибн ‘Аммар: Предаде ‘Абдулсамед ибн ‘Абдул‘азиз: Предаде ‘Амр ибн еби Қайс от Бешир ибн ‘Асим от еби ел-Йеказон от Зязян от ибн ‘Умер, Всевишният Аллах да е доволен от двамата, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Три групи не ще бъдат изплашени от Великия ужас и не ще им бъде държана равносметка, и те ще се намират върху хълм от парфюм, докато останалите творения ще бъдат ужасени от равносметката. Човек, който е чел Курана, стремейки се към задоволството на Всевишния Аллах и е бил водач на хората чрез него [Курана], а те са били доволни от него. И човек, който е призовавал към молитвата, стремейки се към задоволството на Аллах, Всемогъщия и Величествения. И роб, който е спазил задълженията между себе си и своя [Всевишен] Господар и [е спазил задълженията] между себе си и неговия собственик.”

Предаден от ет-Таберони в ел-Еусет и в ес-Сағир с верига, в която няма дефекти.

И в ел-Кебир [ет-Таберони] предава подобен [хадис] в началото на който е добавено: Казва ибн ‘Умер [Аллах да е доволен от двамата]: Ако не бях го чувал от Пратеника на Аллах едно след друго, чак докато го чух седем пъти, нямаше да го разкажа.

А изказът на хадиса в ел-Кебир е като този в Жамиа‘ ес-Сағир:

“Три групи ще бъдат върху хълм от парфюм на Съдния ден. Не ще бъдат изплашени от Великия ужас и не изпитват ужас, докато останалите хора ще бъдат ужасени. Човек, който изучава

الحديث السابع عشر: جزاء من قرأ القرآن ابتغاء وجه الله، وأمر به قوماً؛

وحدثني الوليد بن أبان ثنا محمد بن عمار ثنا عبد الصمد بن عبد العزيز ثنا عمرو بن أبي قيس عن بشير بن عاصم، عن أبي اليقظان عن زاذان عن ابن عمر رضي الله تعالى عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم:

ثلاثة لا يهولهم الفزع الأكبر، ولا ينالهم الحساب، هم على كتيب من مسك حتى يفرغ من حساب الخلائق: رجل

قرأ القرآن ابتغاء وجه الله تعالى، وأمر به قوماً، وهم راضون. وداع يدعوا إلى الصلاة ابتغاء وجه الله عز وجل. وعبد أحسن بينه، وبين ربه، وفيما بينه وبين مواليه.

رواه الطبراني في الأوسط، والصغير بإسناد لا بأس به.

وفي الكبير نحوه، وزاد في أوله: قال ابن عمر: لو لم أسمع من رسول الله إلا مرة، ومرة، حتى عد سبع مرات لا حدثت به.

ولفظ الكبير على ما في الجامع الصغير:

ثلاثة على كتيبان المسك يوم القيامة، لا يهولهم الفزع، ولا يفرعون حتى يفرغ الناس: رجل تعلم القرآن، فقام به

Курана и живее [отслужва молитвата] с него, стремейки се към задоволството на Аллах. И човек, който всяка нощ и всеки ден по пет пъти призовава към молитвата, стремейки се към задоволството на Аллах и онова, което е при Него. И роб, чието робство на този свят не го възпира от подчинение към неговия [Всевишен] Господар.”

يَطْلُبُ وَجْهَ اللَّهِ، وَرَجُلٌ نَادَى فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ خَمْسَ صَلَوَاتٍ يَطْلُبُ وَجْهَ اللَّهِ وَمَا عِنْدَكَ، وَمَمْلُوكٌ لَمْ يَنْتَعِهُ رِقُّ الدُّنْيَا عَنْ طَاعَةِ رَبِّهِ ۝

Осемнадесети хадис: Пророкът [Аллах да го благослови и приветства] поставяше млади хора, които знаеха сура ел-Беқара за началници [управници].

И ни разказа ел-Хасен ибн ‘Али ел-Хуль‘ані: Разказа ни ебу Ус‘аме: Разказа ни ‘Абдулхамід ибн Жеа‘фер от Се‘ід ел-Меқбури от ‘Ат‘о’ Меуля еби Ахмед от еби Хурайра, [Аллах да е доволен от него,] който каза:

Пратеникът на Аллаx, Аллаx да го благослови и приветства, изпрати поход, състоящ се от много хора. И той ги нақара да четат. И нақара всеки човек от тях да прочете онова, което знаеше от Курана. И така доқато стигна до един от най-младите от тях като му каза: “Колко [от Курана] има при теб, о, човече?” А той каза: При мен има толқова и толқова и сура ел-Беқара. Каза: “Нима при теб е [наизустена] сура ел-Беқара?” Каза: Да! Каза: “Върви! Ти си техния началник.” *Тогова един човек от знатните сред тях каза: Кълна се в Аллаx, о, Пратенико на Аллаx! Не ми попречи да науча сура ел-Беқара нищо друго освен страха, че няма да мога да я изпълнявам [да отслужвам молитвата с нея].* *Тогова Пратеникът на Аллаx, Аллаx да го благослови и приветства, каза: “Учете Курана и го четете. Защото примерът с онзи, който учи Курана, а после го чете и го изпълнява [отслужва молитвата с него] е като примера с мех, който е попит от парфюм, а мириса от него достига до всяко място. А примера с човека, който учи Курана, а после заспива – и той [научения Куран] е в сърцето му е като примера с мех, към който е привързан парфюм.*

Предаден от ет-Тирмизі, като изказа е негов. И казва: Това е добър хадис. И ибн Маже го предава в съкратен вариант, а ибн Хиббан го предава в своя Сахих.

الحديث الثامن عشر: أمر النبي أخذت القوم سناً معه سورة البقرة:

وَحَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلْوَائِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ سَعِيدِ الْمُقْبِرِيِّ عَنْ عَطَاءِ مَوْلَى

أَبِي أَحْمَدَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ:

بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْثًا وَهُمْ ذُو عَدَدٍ فَاسْتَقْرَأَهُمْ فَاسْتَقْرَأَهُمْ أَكُلَّ رَجُلٍ مِنْهُمْ مَا مَعَهُ مِنَ الْقُرْآنِ

فَأَتَى عَلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدِهِمْ سِنًا فَقَالَ: (مَا مَعَكَ يَا فُلَانُ) قَالَ: مَعِيَ كَذَا وَكَذَا وَسُورَةُ الْبَقَرَةِ قَالَ: (أَمَعَكَ سُورَةُ

الْبَقَرَةِ) فَقَالَ: نَعَمْ. قَالَ: (فَاذْهَبْ فَأَنْتَ أَمِيرُهُمْ). فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ أَشْرَافِهِمْ: وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا مَنَعَنِي أَنْ أَتَعَلَّمَ سُورَةَ

الْبَقَرَةِ إِلَّا خَشْيَةَ آلِ أَقْوَمِ بِهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ وَاقْرَءُوا لَهَا فَإِنَّ مِثْلَ الْقُرْآنِ لَيْسَ تَعَلَّبَهُ فَقَرَأَهُ

وَقَامَ بِهِ كَشَلِّ جِرَابٍ مَحْشُومٍ سَكَ يَفُوحُ رِيحُهُ فِي كُلِّ مَكَانٍ وَمِثْلُ مَنْ تَعَلَّبَهُ فَيَرْقُدُ وَهُوَ فِي جَوْفِهِ كَشَلِّ جِرَابٍ وَكَيْ عَلَى مِسْكٍ).

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَاللَّفْظُ لَهُ، وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ، وَابْنُ مَاجَهَ مُخْتَصَرًا، وَابْنُ حِبَّانَ فِي صَحِيحِهِ.

Деветнадесети хадис: Който чете Курана доближава степената на пророчеството с разликата, че не получава откровение [Ўеҳй].

И ни извести ебу Жеа‘фер Мухаммед ибн Мухаммед ибн ‘Абдуллох ел-Бегдади: Разказа ни Йеҳйā ибн ‘Усмāн ибн С̄олих ес-Сехми: Разказа ни ‘Амр ибн ер-Рабйā ибн Т̄ориқ: Разказа ни Йеҳйā ибн Еййуб: Разказа ни Х̄олид ибн ебй Йезйд от С̄еа‘лебе ибн Йезйд от ‘Абдуллох ибн ‘Амр ибн ел-‘Ас, [Аллах да е доволен от него,] че Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Който чете Курана е доближил степената на пророчеството в сърцето си с единствената разлика, че не получава откровение. Затова придържания се към Курана [наизустилия Курана] не трябва да упорства с онези, които упорстват, нито да проявява невежество с онези, които проявяват невежество, защото словото на Аллах е в сърцето му.”

Предаден от ел-Хаким, който казва: Това е хадис с достоверна верига, който не е изведен от тях двамата [ел-Бухорй и Муслим].

الْحَدِيثُ التَّاسِعُ عَشَرَ: مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَقَدِ اسْتَدْرَجَ النُّبُوَّةَ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يُوحَى إِلَيْهِ؛
وَأَخْبَرَنَا أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عُثْمَانَ بْنِ صَالِحِ السَّهْمِيِّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو
بْنُ الرَّبِيعِ بْنِ طَارِقٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ أَبِي يَزِيدَ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ يَزِيدَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ، أَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَقَدِ اسْتَدْرَجَ النُّبُوَّةَ بَيْنَ جَنْبَيْهِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يُوحَى إِلَيْهِ، لَا يُنْبِغِي لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ أَنْ يَجِدَّ مَعَ جِدِّ، وَلَا
يَجْهَلَ مَعَ جَهْلٍ وَفِي جَوْفِهِ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى).
رَوَاهُ الْحَاكِمُ وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحُ الْإِسْنَادِ وَلَمْ يُخَرَّجَاهُ.

Двадесети хадис: Говеенето [сиям, оруч] и Куранът ще се застъпят за раба.

И ни разказа ‘Абдулдо̄х ибн Сеа’д ел-Ха̄физ: Извести ме Мӯс̄я ибн ‘Абдулму’мин: Разказа ни Хар̄ун ибн Се’ид ел-Ейл̄и: Разказа ни ‘Абдулдо̄х ибн Ёхб: Извести ме Х̄уейей ибн ‘Абдулдо̄х от еб̄и ‘Абдуррах̄ман ел-Х̄убул̄и от ‘Абдулдо̄х ибн ‘Амр, Аллах да е доволен от двамата, че Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Говеенето и Куранът ще се застъпят за раба. Говеенето ще каже: Господарю мой, аз го възпирах от храната и страстите през деня, затова приеми застъпничеството ми за него! А Куранът ще каже: Аз го възпирах от сън през нощта, затова приеми застъпничеството ми за него!”

Предаден от Ахмед и ибн еб̄и ед-Дунй̄а в Китяб ел-Ж̄уа’, и ет-Табер̄он̄и в ел-Кеб̄ир, и ел-Х̄ак̄им, като изказът е негов. И казва: Достоверен според условията на Муслим.

الْحَدِيثُ الْعِشْرُونَ: الصَّيَامُ وَالْقُرْآنُ يَشْفَعَانِ لِلْعَبْدِ:

وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعْدِ الْحَافِظُ، أَخْبَرَنِي مُوسَى بْنُ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ، حَدَّثَنَا هَارُونَ بْنُ سَعِيدِ الْأَيْبِيِّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، أَخْبَرَنِي حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُلَيْبِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(الصَّيَامُ وَالْقُرْآنُ أَنْ يَشْفَعَا لِلْعَبْدِ، يَقُولُ الصَّيَامُ: رَبِّ إِنِّي مَنَعْتُهُ الطَّعَامَ وَالشَّهَوَاتِ بِالنَّهَارِ فَشَفِّعْنِي فِيهِ، وَيَقُولُ

الْقُرْآنُ: مَنْعْتُهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ فَيُشَفِّعَانِي).

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي الدُّنْيَا فِي كِتَابِ الْجُوعِ، وَالطَّبْرَانِيُّ فِي الْكَبِيرِ، وَالْحَاكِمُ، وَاللَّفْظُ لَهُ، وَقَالَ: صَحِيحٌ عَلَى شَرْطِ

مُسْلِمٍ.

Двадесет и първи хадис: Не може да се завърнете [обърнете] към Аллах с нещо, което да е по-добро от онова, което е дошло от Него.

И ни извести ебу Мухаммед 'Абдулдох ибн Мухаммед ибн Зийад ел-'Адл: Разказа ни дядо ми Ахмед ибн 'Абдулдох: Разказа ни Селеме ибн Шебиб: Разказа ми Ахмед ибн Ханбел: Разказа ни 'Абдуррахман ибн Мехди от Му'ауйе ибн С'олих от ел-'Аля' ибн ел-Харис от Зейд ибн Ертох от Жубейр ибн Нуфейр от еби Зерр ел-Гифари, Аллах да е доволен от него, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Наистина вие не може да се завърнете [обърнете] към Аллах с нещо, което да е по-добро от онова, което е дошло от Него.”

Т.е. Куранът, низпослан от Него.

Предаден от ел-Хаким, който го определя за достоверен. И предаден от ебу Дя'уд като хадис мурсел [хадис при който разказвача предава директно от Пророка, Аллах да го благослови и приветства, пропускайки един или няколко от разказвачите преди него].

الْحَدِيثِ الْحَادِي وَالْعِشْرُونَ: لَا تَرْجِعُونَ إِلَى اللَّهِ بِأَفْضَلِ مِمَّا خَرَجَ مِنْهُ:

وَأَخْبَرَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادِ الْعَدْلِيِّ، حَدَّثَنَا جَدِّي أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَيْبٍ، حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ عَنْ أَبِي ذَرٍّ الْغِفَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

﴿إِنَّكُمْ لَا تَرْجِعُونَ إِلَى اللَّهِ بِشَيْءٍ أَفْضَلَ مِمَّا خَرَجَ مِنْهُ - يَعْنِي الْقُرْآنَ - ظَهَرَ مِنْهُ،

رَوَاهُ الْحَاكِمُ، وَصَحَّحَهُ، وَرَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ فِي مَرَاتِلِهِ.

Двадесет и втори хадис: Хората на Курана са хората на Аллах и неговите избраници.

И ни извести ‘Убейдулдо̀х ибн Се‘ид от ‘Абдуррахман, който каза: Разказа ми ‘Абдуррахман ибн Будейл ибн Мейсера от своя баща от Енес ибн Малик, [Аллах да е доволен от него,] който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Наистина Аллах има свои избраници сред хората.” Каза: Кои са те, о, Пратенико на Аллах? Каза: “Хората на Курана са хората на Аллах и неговите избраници.”

Предаден от ен-Неся‘и, ибн Ма̀же и ел-Ха̀ким и определен за достоверен от ел-Мунзирѝ.

Двадесет и трети хадис: Който чете Курана няма да бъде върнат към най-окаяната възраст.

И ми разказа ‘Али ибн ‘Йся: Разказа ни Ибро̀хим ибн ебѝ Т̀олиб: Разказа ни ибн ебѝ ‘Умер: Разказа ни Суфйан от ‘А̀сим ел-Ех̀уел от ‘Икриме от ибн ‘Аббас, Всевишният Аллах да е доволен от двамата, който каза:

“Който чете Курана няма да бъде върнат към най-окаяната възраст, при която да забрави всичко, след като е имал знание. И това е заради думите на Всемогъщия и Величествения: “После го върнахме [сторихме] да бъде най-унижен от унижените освен онези, които вярват.” Каза: Освен онези, които четат Курана.”

Предаден от ел-Ха̀ким, който казва: Веригата му е достоверна.

Двадесет и четвърти хадис: Най-знатните хора от моята общност са онези, които са понесли [наизустили] Курана.

И ни извести ебу 'Абдиррахман ес-Сулемі и ебу ель-Хасен Мухаммед ибн ель-Қосим ель-Фарисі, които казаха: Предаде ебу Бекр Мухаммед ибн 'Абдиллях ибн Қурайш: Предаде ель-Хасен ибн Суфйан: Предаде Ибрoхїм ет-Туржуманї: Предаде Сеа'д ибн Се'їд ель-Журжани: Предаде Нехше'л ибн 'Абдиллях от ед-Даххак от ибн 'Аббас, Всевишният Аллах да е доволен от двамата, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Най-знатните хора от моята общност са онези, които са понесли [наизустили] Курана и другарите на нощта [отслужващите молитва през нощта].”

Предаден от ель-Бейхақи в Шуа'б ель-Йман и от ибн еби ед-Дунйа.

Двадесет и пети хадис: Четете Курана, но не изкарвайте прехраната си от него.

И ни разказа 'Абдуссамед: Разказа ни Хеммам: Разказа ни Йеҳйа от Зейд ибн Селлям от дядо си от еби Рoшид ель-Хубрoнї от 'Абдиррахман ибн Шиб'л, Всевишният Аллах да е доволен от него, че Пророкът, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Четете Курана и го прилагайте, и не прекалявайте в него и не го занемарявайте, и не изкарвайте прехраната си от него и не умножавайте [богатствата си] от него.”

Предаден от Ахмед, ебу Йеа'ля, ет-Таберoнї и ель-Бейхақи.

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ: أَشْرَافُ أُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ:

وَأَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيُّ وَأَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْفَارِسِيُّ قَالَا: ثَنَا أَبُو بَكْرِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قُرَيْشٍ ثَنَا الْحَسَنُ بْنُ سُفْيَانَ ثَنَا إِبْرَاهِيمُ التُّرْجَمَانِيُّ ثَنَا سَعْدُ بْنُ سَعِيدِ الْجُرْجَانِيُّ ثَنَا مَهْشَلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ الضَّحَّاكِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(أَشْرَافُ أُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ، وَأَصْحَابُ اللَّيْلِ)

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ، وَابْنُ أَبِي الدُّنْيَا.

الْحَدِيثُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ: اقْرَءُوا الْقُرْآنَ وَلَا تَأْكُلُوا بِهِ:

وَحَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ حَدَّثَنَا هَمَّامٌ حَدَّثَنَا يَحْيَى عَنْ زَيْدِ بْنِ سَلَامٍ عَنْ جَدِّهِ عَنْ أَبِي رَاشِدِ الْخُبْرَانِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شَيْبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(اقْرَءُوا الْقُرْآنَ وَاعْمَلُوا بِهِ وَلَا تَغْلُوا فِيهِ وَلَا تَجْفُوا عَنْهُ وَلَا تَأْكُلُوا بِهِ وَلَا تَسْتَكْبِرُوا بِهِ)

رَوَاهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو يَعْلَى، وَالطَّبْرَانِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

Двадесет и шести хадис: Който чете Курана [да се моли] да иска от Аллах чрез него.

И ни разказа Меҳмūd ибн Ғайля̄н: Разказа ни ебу Аҳмед: Разказа ни Суфй̄ан от ель-Еа‘меш от Хайсе̄ме от ель-Хасен от ‘Имр̄он ибн Хусайн,

че минал покрай човек, който четял Куран, а после поискал просия от него. Я той каза: На Аллах принадлежим и при Него ще бъдем завърнати! После каза: ‘Чух Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, да казва: “Който чете Курана да иска от Аллах чрез него. Защото ще дойдат хора, които ще четат Курана и ще просят от хората чрез него.”

Предаден от ет-Тирмиз̄и, който казва: Добър хадис.

الْحَدِيثُ السَّادِسُ وَالْعِشْرُونَ: مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَلَيْسَ أَلِ اللَّهِ بِهِ:

وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ عَنْ الْأَعْمَشِ عَنْ خَيْثَمَةَ عَنْ الْحُسَيْنِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ

حُصَيْنٍ

أَنَّهُ مَرَّ عَلَى قَاصٍ يَقْرَأُ ثُمَّ سَأَلَ: فَاسْتَرْجَعْتُ ثُمَّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: (مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ

فَلَيْسَ أَلِ اللَّهِ بِهِ فَإِنَّهُ سَيَجِيءُ أَقْوَامٌ يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ يَسْأَلُونَ بِهِ النَّاسَ)

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ.

Двадесет и седми хадис: Не е от нас онзи, който не чете напевно [не се задоволява с] Курана.

И ни разказа Исх̄ақ: Разказа ни ебу 'Асим: Извести ни ибн Журайж: Извести ни ибн Ших̄аб от еби Селеме от еби Хурайра, [Аллах да е доволен от него,] който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Не е от нас онзи, който не чете напевно [не се задоволява с] Курана.”

Предаден от ель-Бух̄ор̄и и предаден [също] от Ах̄мед и ебу Дя̄'уд, и ибн Х̄иббан, и ель-Х̄аким от Сеа'д [Аллах да е доволен от него].

Казват болшинството учени: Т.е. който не разкрасява гласа си.

И казват други: На който Курана не му е достатъчен да не изпитва нужда от другите хора.

الْحَدِيثُ السَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ: لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِالْقُرْآنِ:

وَحَدَّثَنَا إِسْحَاقُ حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ أَخْبَرَنَا ابْنُ شَهَابٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِالْقُرْآنِ).

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَرَوَاهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو دَاوُدَ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ عَنْ سَعْدِ.

قَالَ جَمْهُورُ الْعُلَمَاءِ: أَيُّ لَمْ يُحْسِنْ صَوْتَهُ.

وَقَالَ بَعْضُهُمْ: لَمْ يَسْتَعْنِ بِهِ عَنْ غَيْرِهِ.

Двадесет и осми хадис: Заплахата за онзи, който чете Курана за да получи прехрана от хората.

И ни извести ебӯ ‘Абдулдо̄х ель-Х̄афиз и ебӯ ель-Қ̄осим ибн Х̄абīb ель-Муфессир от основния текст на книгата си, и Мухаммед ибн Мӯся ибн ель-Федль, които казват: Предаде ебӯ ‘Абдулдо̄х Мухаммед ибн ‘Абдиллях ес-Ҷаффар ель-Есбеханӣ: Предаде Ахмед ибн Хейсем ибн ебӣ Ну‘айм ель-Фесль ибн Дукейн: Предаде ‘Али ибн Қ̄одим ель-Ҷузья‘ӣ от Суфйан ес-Сейрӣ от ‘Алькаме ибн Мирсед от Сулейман ибн Бурайде от баща му Бурайде, Аллах да е доволен от двамата, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Който чете Курана за да получи прехрана от хората на Съдния ден ще дойде с вкостенено лице по което няма да има плът.”

Предаден от ель-Бейхақӣ.

الْحَدِيثُ الثَّامِنُ وَالْعِشْرُونَ: الْوَعِيدُ لِمَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ يَتَأَكَّلُ بِهِ النَّاسُ:

وَأَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْحَافِظُ وَأَبُو الْقَاسِمِ بْنُ حَبِيبِ الْمُفَسِّرُ مِنْ أَصْلِ كِتَابِهِ وَمُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْفَضْلِ قَالُوا: أَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الصَّفَّارُ الْأَصْبَهَانِيُّ ثَنَا أَحْمَدُ بْنُ هَيْثَمَ بْنِ أَبِي نُعَيْمٍ الْفَضْلُ بْنُ دُكَيْنٍ ثَنَا عَلِيُّ بْنُ قَادِمٍ الْخَزَاعِيُّ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بَرِيدَةَ عَنْ أَبِيهِ بَرِيدَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ يَتَأَكَّلُ بِهِ النَّاسُ، جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَوَجْهُهُ عَظْمٌ لَيْسَ عَلَيْهِ لَحْمٌ).
رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ.

Двадесет и девети хадис: Четенето на Курана по време на молитвата е по-превъзходно от останалите.

И ни извести ‘Али ибн Ахмед ибн ‘Абдѝян: Предаде Ахмед ибн ‘Убейд ес-Џаффар: Предаде ибн ебѝ ед-Дунѝа: Предаде Мухаммед ибн Селѝям ел-Жумеѝи, който каза: Предаде ел-Федл ибн Сулейман ен-Нумеѝри, който спомена човек от бени Меѝзѝум от децата на ‘Абдуллох ибн ебѝ Раби‘а и когото възхвалява, от баща му от дядо му от ‘А‘ише, Аллах да е доволен от нея, че Пророкът, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Четенето на Курана по време на молитвата е по-превъзходно от четенето му извън молитвата. И четенето на Курана извън молитвата е по-превъзходно от възвеличаването [теѝбир] и прославянето [тесбих] на Аллах. И прославянето [тесбих] на Аллах е по-превъзходно от даването на милостиня [садаѝа]. И даването на милостиня [садаѝа] е по-добро от говеенето [сиям, оруч]. И говеенето [сиям, оруч] е щит [предпазител] против Огъня.”

Предаден от ед-Дѝраѝутни в ел-Ефрѝд и от ел-Бейхаѝи в Шуа‘б ел-Иман.

الْحَدِيثُ التَّاسِعُ وَالْعِشْرُونَ، قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ فِي الصَّلَاةِ أَفْضَلُ مِنْهَا فِي غَيْرِهَا؛

أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ عُبَيْدِ الصَّفَّارِ ثَنَا ابْنُ أَبِي الدُّنْيَا ثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلَامٍ الْجُمَحِيُّ قَالَ: ثَنَا
الْفَضْلُ بْنُ سُلَيْمَانَ التَّمِيمِيُّ وَذَكَرَ رَجُلًا مِّنْ بَنِي مَخْزُومٍ مِّنْ وَلَدِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَبِيعَةَ - وَأَحْسَنَ عَلَيْهِ الشَّنَاءَ - عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ
عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

(قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ فِي الصَّلَاةِ أَفْضَلُ مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فِي غَيْرِ الصَّلَاةِ وَقِرَاءَةُ الْقُرْآنِ فِي غَيْرِ الصَّلَاةِ أَفْضَلُ مِنَ التَّكْبِيرِ
وَالتَّسْبِيحِ وَالتَّسْبِيحِ أَفْضَلُ مِنَ الصَّدَقَةِ وَالصَّدَقَةُ أَفْضَلُ مِنَ الصَّوْمِ وَالصَّوْمُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ.
رَوَاهُ الدَّارُ قُطَيْبِيُّ فِي الْأَفْرَادِ وَابْنُ أَبِي عَرِينَةَ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ.

Тридесети хадис: Превъзходството на четенето на Курана от мусхафите.

И ни разказа Ибр̄ох̄им ибн Дуҳайм ед-Димешқ̄и от баща му, а също ни разказа и ‘Абд̄ян ибн Аҳмед: Предаде Дуҳайм ед-Димешқ̄и: Предаде Мерӯан ибн Му‘ауййе: Предаде ебу Се‘ид ибн ‘Аун ел-Мекк̄и от ‘Усм̄ан ибн ‘Абдиллях ибн Еус ес-Сѐқаф̄и от дядо му Еус ибн еби Еус ес-Сѐқаф̄и мерфуан [т.е. от Пророка, Аллах да го благослови и приветства], който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Наградата от | четенето на Курана без мусхаф е хиляда степени. А четенето на Курана от мусхаф го превъзхожда [четенето без мусхаф] с хиляда степени.”

Предаден от ет-Табер̄он̄и и ел-Бейхақ̄и.

Тридесет и първи хадис: За колко време да се прочита Курана?

И ни разказаха Муслим ибн Ибр̄ох̄им и Мус̄я ибн Исма‘ийл, които казаха: Известиха ни Еббан от Йеҳй̄а от Муҳаммед ибн Ибр̄ох̄им от еби Селеме от ‘Абдиллях ибн ‘Амр, Аллах да е доволен от двамата мерфуан:

“Прочитайте Курана всеки месец. И прочитайте Курана за двадесет нощи. И го прочитайте за десет. И го прочитайте за седем. И не [го прочитайте] за по-малко от това.”

Предаден от двамата шейха [ел-Бух̄ор̄и и Муслим] и ебу Дяўуд.

الْحَدِيثُ الثَّلَاثُونَ: مُضَاعَفَةُ فَضْلِ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فِي الْمُصْحَفِ:

وَحَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ دُحَيْمٍ الدَّمَشْقِيُّ ثَنَا أَبِي (ح) وَحَدَّثَنَا عَبْدَانُ بْنُ أَحْمَدَ ثَنَا دُحَيْمُ الدَّمَشْقِيُّ ثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ
ثَنَا أَبُو سَعِيدٍ بْنُ عَوْنٍ الْمُكِّيُّ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَوْسٍ الثَّقَفِيِّ عَنْ جَدِّهِ أَوْسِ بْنِ أَبِي أَوْسٍ الثَّقَفِيِّ مَرْفُوعًا قَالَ: قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(قِرَاءَةُ الرَّجُلِ الْقُرْآنَ فِي غَيْرِ الْمُصْحَفِ أَلْفُ دَرَجَةٍ، وَقِرَاءَتُهُ فِي الْمُصْحَفِ تَضَاعَفُ عَلَى ذَلِكَ إِلَى أَلْفِي دَرَجَةٍ،
رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ.

الْحَدِيثُ الْحَادِي وَالثَّلَاثُونَ: فِي كَمْرِ يَخْتَمِرُ الْقُرْآنَ؟

وَحَدَّثَنَا مُسْلِمٌ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ قَالَا: أَخْبَرَنَا أَبَانُ عَنْ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ
عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا مَرْفُوعًا:

(اقْرَأِ الْقُرْآنَ فِي كُلِّ شَهْرٍ، اقْرَأِ فِي عَشْرِينَ لَيْلَةً، اقْرَأِ فِي عَشْرِ، اقْرَأِ فِي سَبْعٍ، وَلَا تَزِدْ عَلَى ذَلِكَ،
رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَأَبُو دَاوُدَ.

Тридесет и втори хадис: Чети Курана така, че да те възпира [от злините].

И ни разказа Ахмед ибн 'Абдиъеххāб ибн Нежде ель-Хутї: Предаде баща ми: Предаде Исма'иль ибн 'Аййāш от 'Абдуль'азїз ибн 'Убейдуллāх от Шехр ибн Хāушеб, който каза: Чух ибн 'Амр, Аллах да е доволен от двамата, да казва: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Чети Курана така, че да те възпира от злините, защото ако не те възпира от злините значи не го четеш истински.”

Предаден от ед-Дейлемї в Муснед ель-Фирдеус.

Тридесет и трети хадис: Четете Курана с тъга, защото той бе низпослан с тъга.

И ни разказа Ибрōхїм, който каза: Разказа ни Исма'иль ибн Сейф, който каза: Разказа ни 'Уейн ибн 'Амр ель-Қайсї, брата на Рийāх ибн 'Амр, който каза: Разказа ни Се'їд ель-Журайрї от 'Абдиллāх ибн Бурайде от баща му, [Аллах да е доволен от него,] който каза: Каза ми Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Четете Курана с тъга, защото той бе низпослан с тъга.”

[Имам ен-Неуейї казва, че това означава да се чете с нежен глас.]

Предаден от ебу Йеа'ля и ет-Таберонї в ель-Еусет, и ебу Ну'айм в ель-Хийе.

الْحَدِيثُ الثَّانِي وَالثَّلَاثُونَ: اقْرَأِ الْقُرْآنَ مَا نَهَاكَ.
وَحَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الْوَهَّابِ بْنِ نَجْدَةَ الْحَوْطِيُّ ثَنَا أَبِي ثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عِيَّاشٍ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ
شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ قَالَ: سَمِعْتُ عَنِ ابْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(اقْرَأِ الْقُرْآنَ مَا نَهَاكَ، فَإِذَا لَمْ يَنْهَكَ فَلَسْتَ تَقْرَأُ).
رَوَاهُ الدَّيْلَمِيُّ فِي مُسْنَدِ الْفَرْدَوْسِ.

الْحَدِيثُ الثَّلَاثُ وَالثَّلَاثُونَ: اقْرَعُوا الْقُرْآنَ بِالْحُزْنِ فَإِنَّهُ نَزَلَ بِالْحُزْنِ:
وَحَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ سَيْفٍ قَالَ: حَدَّثَنَا عُوَيْنُ بْنُ عَمْرٍو الْقَيْسِيُّ أَخُو رِيَّاحِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ:
حَدَّثَنَا سَعِيدُ الْجُرَيْرِيُّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(اقْرَعُوا الْقُرْآنَ بِالْحُزْنِ فَإِنَّهُ نَزَلَ بِالْحُزْنِ).
رَوَاهُ أَبُو يَعْلَى وَالتَّبْرَانِيُّ فِي الْأَوْسَطِ وَأَبُو نُعَيْمٍ فِي الْحِلْيَةِ.

Тридесет и четвърти хадис: Четете Курана, докато сърцата ви са на едно.

И ни разказа ебу ен-Нуа‘ман: Разказа ни Хаммад от еби ‘Имрѳн ель-Жеуни от Жундуб ибн ‘Абдиллях [Аллах да е доволен от него] от Пророка, Аллах да го благослови и приветства, който каза:

“Четете Курана докато сърцата ви са на едно. Я заспорите ли за него прекратете четенето.”

Предаден от Ахмед, двамата шейха и ен-Неся‘и.

Тридесет и пети хадис: Аллах не наказва сърце, което е съхранило Курана.

И ни извести ебу ель-Харис Нешбе ибн Хандеж ибн ель-Хусейн ибн ‘Абдиллях ибн Йезид ибн Халид ибн Салих ибн Сабих ель-Мурри при замъка на ибн еби ‘Умер, който каза: Намерих в книгата на дядо ми ель-Хусейн ибн ‘Абдиллях ель-Мурри: Предаде Мухаммед ибн Сеад ибн ель-Федль ель-Кураши: Предаде Меслеме ибн ‘Али: Предаде Хурайз ибн ‘Усман от Сулейм ибн ‘Амир от еби ‘Умаме, Аллах да е доволен от него, от Пророка, Аллах да го благослови и приветства:

“Четете Курана, защото наистина Аллах не наказва сърце, което е съхранило Курана.”

Предаден от Теммам.

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ وَالثَّلَاثُونَ: اقْرَعُوا الْقُرْآنَ مَا انْتَلَفْتُمْ قُلُوبَكُمْ؛
 وَحَدَّثَنَا أَبُو النُّعْمَانِ حَدَّثَنَا حَمَّادٌ عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ عَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
 (اقْرَعُوا الْقُرْآنَ مَا انْتَلَفْتُمْ قُلُوبَكُمْ فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ فَقَوْمُوا عَنَّهُ)
 رَوَاهُ أَحْمَدُ، وَالشَّيْخَانُ، وَالنَّسَائِيُّ.

الْحَدِيثُ الْخَامِسُ وَالثَّلَاثُونَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَعْذِبُ قَلْبًا وَعَى الْقُرْآنَ؛
 وَأَخْبَرَنَا أَبُو الْحَارِثِ نَشْبَهُ بْنُ حَنْدَجِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ خَالِدِ بْنِ صَالِحِ بْنِ صَبِيحِ الْمُرِّيِّ بِقَصْرِ بْنِ
 أَبِي عُمَرَ قَالَ: وَجَدْتُ فِي كِتَابِ جَدِّي الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُرِّيِّ ثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَعْدِ بْنِ الْفَضْلِ الْقُرَشِيِّ ثَنَا مُسْلِمَةُ بْنُ عَلِيٍّ ثَنَا
 حُرَيْرِ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ سُلَيْمِ بْنِ عَامِرٍ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
 (اقْرَأُوا الْقُرْآنَ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَعْذِبُ قَلْبًا وَعَى الْقُرْآنَ)
 رَوَاهُ تَمَّامٌ.

Тридесет и шести хадис: Куранът е богатство след което няма бедност.

И ни разказа Мухаммед ибн ‘Аббад ел-Мекки и Хатим ибн Исма‘ил: Разказа ни Шерик от ел-Еа‘меш от Йезид ибн Еббан от ел-Хасен от Енес, Всевишният Аллах да е доволен от него, че Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Наистина Куранът е богатство след което няма бедност и след което няма друго [значимо] богатство.”

Предаден от ебу Йеа‘ля.

Тридесет и седми хадис: За всяка буква от Курана ще има съпруга от дженнетските хурии.

И ни разказа Мухаммед ибн ‘Убейд ибн Адем ибн еби Ийас ел-‘Аскаляни: Разказа ми баща ми от дядо ми Адем ибн еби Ийас: Предаде Хафс ибн Мейсера от Зейд ибн Еслем от баща му от ‘Умер ибн ел-Хатгоб, [Аллах да е доволен от него] който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Куранът е един милион букви и [още] двадесет и седем хиляди букви. И който го чете с търпение и очакване [на награда] за всяка прочетена буква ще получи за съпруга от дженнетските хурии.”

Предаден от ет-Таберони в ел-Еусет.

الْحَدِيثُ السَّادِسُ وَالثَّلَاثُونَ: الْقُرْآنُ غِنَى لَا فَقْرَ بَعْدَهُ؛

وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبَّادٍ الْمَكِّيُّ وَحَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ عَنِ الْأَعْمَشِ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبَانَ عَنِ الْحُسَيْنِ عَنِ
أَنْسِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

إِنَّ الْقُرْآنَ غِنَى لَا فَقْرَ بَعْدَهُ، وَلَا غِنَى دُونَهُ،
رَوَاهُ أَبُو يَعْلَى.

الْحَدِيثُ السَّابِعُ وَالثَّلَاثُونَ: بِكُلِّ حَرْفٍ زَوْجَةٌ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ؛

وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدِ بْنِ آدَمَ بْنِ أَبِي إِيَّاسٍ الْعَسْقَلَانِيُّ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ جَدِّي آدَمَ بْنِ أَبِي إِيَّاسٍ ثَنَا حَفْصُ بْنُ مَيْسَرَةَ
عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(الْقُرْآنُ أَنْ أَلْفَ حَرْفٍ وَسَبْعَةٌ وَعِشْرُونَ أَلْفَ حَرْفٍ فَبِنُ قَرَأَهُ صَابِرًا مُحْتَسِبًا كَانَ لَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ زَوْجَةٌ مِنَ الْحُورِ

الْعِينِ).

رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي الْأَوْسَطِ.

Тридесет и осми хадис: Куранът е светлина и напомняне, и прав път.

И ни извести ебу ‘Абдиллях ель-Хафиз: Предаде ебу ель-‘Аббас Мухаммед ибн Йеа‘күб: Предаде Ибрөхїм ибн Мерзүк: Предаде Уехб ибн Жерїр: Предаде баща ми, който каза: Чух Қайс ибн Сеа‘д да разказва от човек от Пророка, Аллах да го благослови и приветства, хадис. Каза:

“Куранът е ясна светилна и мъдро напомняне, и прав път.”

Предаден от ель-Бейхақї.

Тридесет и девети хадис: Куранът е лек.

И разказа ебу ель-Хасен Мухаммед ибн ель-Муфлисї: Предаде ель-Хасен ибн Рашиқ: Предаде ебу ‘Абдиллях ель-Хасен ибн ‘Али ель-Хусейнї: Предаде Ахмед ибн Йехйа ель-Еўдї: Предаде Мухаммед ибн ‘Утбе, който каза: Разказа ми ‘Али ибн Сябит ед-Деххан от Суад от еби Исхақ от ель-Харис от ‘Али, Всевишният Аллах да е доволен от него, който каза: Каза Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства:

“Куранът е лек.”

Предаден от ель-Қудө‘ї.

الْحَدِيثُ الثَّامِنُ وَالثَّلَاثُونَ: الْقُرْآنُ هُوَ النُّورُ وَالذِّكْرُ وَالصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ؛

وَأَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْخَافِضُ ثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ ثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مَرْزُوقٍ ثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ ثَنَا أَبِي قَالَ:

سَمِعْتُ قَيْسَ بْنَ سَعْدٍ يُحَدِّثُ عَنْ رَجُلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثٍ ذَكَرَهُ. قَالَ:

(الْقُرْآنُ هُوَ النُّورُ الْبَيِّنُ، وَالذِّكْرُ الْحَكِيمُ، وَالصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ).

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ.

الْحَدِيثُ التَّاسِعُ وَالثَّلَاثُونَ: الْقُرْآنُ هُوَ الدَّوَاءُ؛

وَحَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ الْمُفْلِسِ ثَنَا الْحَسَنُ بْنُ رَشِيْقٍ ثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُسَيْنِيُّ ثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى

الْأَوْدِيُّ ثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدَةَ قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ ثَابِتِ الدَّهَّانِ عَنْ سَعَادٍ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى

عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

(الْقُرْآنُ هُوَ الدَّوَاءُ).

رَوَاهُ الْقُضَاعِيُّ.

Четиридесети хадис: Хората на Курана са първенците сред хората от Рая [Дженнета].

И ни извести Мухаммед ибн Хамзе ибн ебī Жемийъ ель-Қурашī в Дамаск, че ‘Алī ибн ель-Муслим ибн Мухаммед ги е известил: Извести ни ель-Хусейн ибн Мухаммед ибн Ахмед ибн Тулляб ель-Хатīb: Извести ни ебу ель-Хусейн Мухаммед ибн Ахмед ибн Жемийа’: Предаде Мухаммед ибн Менсур, а той е ебу Бекр ель-Уаситī: Предаде ебу Умеййе Мухаммед ибн Иброхїм: Предаде Йезїд ибн Харун: Извести ни Хумейд ет-Тауйї от Енес ибн Малик, Всевишният Аллах да е доволен от него, че Пратеникът на Аллах, Аллах да го благослови и приветства, каза:

“Хората на Курана са първенците на хората от Рая [Дженнета].”

Предаден от ед-Дийа’.

Казва авторът, Всевишният Аллах да се смили над него: Изпълниха се четиридесетте хадиса, и Аллах ми е достатъчен, и Той е най-прекрасния помощник!

الْحَدِيثُ الْأَرْبَعُونَ: أَهْلُ الْقُرْآنِ عُرَفَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ:

وَأَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَمْزَةَ بْنِ أَبِي جَمِيلٍ الْقُرَشِيُّ بِدِمَشْقَ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ الْمُسْلِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ أَخْبَرَهُمْ أَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ
بْنِ أَحْمَدَ بْنِ طَلَّابِ الْخَطِيبِ أَخْبَرَنَا أَبُو الْحُسَيْنِ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ جَمِيعٍ ثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَنْصُورٍ - هُوَ: أَبُو بَكْرٍ الْوَاسِطِيُّ - ثَنَا أَبُو
أُمَيَّةَ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ أَخْبَرَنَا حُمَيْدُ الطَّوِيلُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

رَأَهُ الْقُرْآنُ عُرَفَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ.

رَوَاهُ الضَّيَاءُ.

قَالَ الْمُصَنِّفُ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى: تَمَّ أَحَادِيثُ الْأَرْبَعِينَ، وَاللَّهُ حَسْبِي، وَنِعْمَ الْمُعِينُ.

الحديث الأول: [خير كم من تعلم القرآن وعلمه]

(1) . أخرجه أحمد، المسند/مسند عثمان بن عفان رضي الله عنه: 382، 389، 469

(2) . أخرجه البخاري، الصحيح، فضائل القرآن، باب خير كم من تعلم القرآن وعلمه: 4639 وزاد: قال: وأقرأ أبو عبد الرحمن في

إمرة عثمان حتى كان الحجاج قال: وذلك الذي أقعدني مقعدي هذا. و برقم: 4640 وفيه: إن أفضلكم الخ والترمذي، السنن، فضائل

القرآن، باب ما جاء في تعليم القرآن: 2832-2833 وأبو داود، السنن، الصلاة، باب في ثواب قراءة القرآن: 1240 وابن ماجه، السنن،

المقدمة، باب فضل من تعلم القرآن وعلمه: 207-208

(3) . أخرجه ابن ماجه، المصدر السابق: 209

الحديث الثاني: [من قرأ حرفاً فله به حسنة بعشر أمثالها]

(1) . أخرجه الترمذي، السنن، فضائل القرآن، باب ما جاء في من قرأ حرفاً من القرآن ماله من الأجر: 2835

الحديث الثالث: [إن الله يرفع بهذا الكتاب أقواماً ويضع به آخرين]

(1) . أخرجه مسلم، الصحيح، صلاة المسافرين، باب فضل من يقوم بالقرآن ويعلمه وفضل من تعلم حكمة: 1353

(2) . أخرجه ابن ماجه، السنن، المقدمة، باب فضل من تعلم القرآن وعلمه: 218

الحديث الرابع: [من شغله القرآن عن مسألتني أعطيته أفضل ما أعطي السائلين]

(1) . أخرجه الترمذي، السنن، فضائل القرآن، باب ما جاء كيف كانت قراءة النبي صلى الله عليه وسلم: 2926

الحديث الخامس: [مثل المؤمن والمنافق الذي يقرأ القرآن و الذي لا يقرأ]

(1) . أخرجه أحمد، المسند، مسند أبي موسى الأشعري رضي الله عنه: 19117

(2) . أخرجه البخاري، الصحيح، الأطعمة، باب ذكر الطعام: 5427

(3) . أخرجه مسلم، الصحيح، صلاة المسافرين و قصرها، باب فضيلة حافظ القرآن: 797

(4) . أخرجه أبو داود، السنن، الأدب، باب من يؤمر أن يجالس: 4829

(5) . أخرجه الترمذي، السنن، الأمثال، باب ما جاء في مثل المؤمن القارئ للقرآن و غير القارئ: 2865

(6) . أخرجه النسائي، السنن المجتبي، الإيمان و شرائعه، باب مثل الذي يقرأ القرآن من مؤمن و منافق: 5038

(7) . أخرجه ابن ماجه، السنن، المقدمة، باب فضل من تعلم القرآن و علمه: 214

الحديث السادس: [مثل المؤمن والفاجر و مثل الجليس الصالح و جليس السوء]

(1) . . أخرجه أبو داود، السنن، الأدب، باب من يؤمر أن يجالس: 4829

الحديث السابع: [الماهر بالقرآن و الذي يتتبع فيه]

(1) . أخرجه البخاري، الصحيح، تفسير القرآن، باب عبس و تولى كلح و أعرض: 4937

- (2) . أخرجه مسلم، الصحيح، صلاة المسافرين، باب فضل الماهر بالقرآن و الذي يتتبع في ه: 798
- (3) . أخرجه أبو داود، السنن، الصلاة، باب في ثواب قراءة القرآن: 1454
- (4) . أخرجه الترمذي، السنن، فضائل القرآن، باب ما جاء في فضل قارئ القرآن: 2904
- (5) . لم أعثر عليه عند النسائي في المجتبى و أخرجه في السنن الكبرى له 5/ 21، فضائل القرآن، باب المتتبع في القرآن: 8046
- (6) . أخرجه ابن ماجه، السنن، الأدب، باب ثواب القرآن: 3779

الحديث الثامن: [تقوى الله رأس الأمر كله وتلاوة القرآن نور]

- (1) . في الأصل: نور و التصويب من مصدر المؤلف.
- (2) . أخرجه ابن حبان في الصحيح، له 2/ 76 باب ذكر الاستحباب للمرء أن يكون له من كل خير حظ رجاء التخلص في العقبي بشيء منها: 361 وما بين القوسين زيادة عنده و قال شعيب الأرنؤوط: إسناده ضعيف جدا.
- (3) . أخرجه - عن أبي سعيد الخدري رضي الله تعالى عنه - في فضائل القرآن، باب ما قيل في فضل الألف واللام من القرآن: 66
- (4) . أخرجه أبو يعلى في مسنده 2/ 1283 الحديث: 1000 و قال حسين سليم أسد: إسناده ضعيف.
- (5) . عند أبي يعلى: كتابه " بدل: القرآن

الحديث التاسع: [القرآن شافع مشفع، وما حل مصدق]

- (1) . أخرجه ابن حبان في الصحيح له بسنده الذي جعلناه بين القوسين 1 / 331 الحديث: 124 قال شعيب الأرنؤوط : إسناده جيد
- (2) . البيهقي في شعب الإيمان 2 / 351 الحديث: 2010 عن جابر
- (3) لم أجد رواية ابن مسعود عند البيهقي في شعب الإيمان و لا في السنن الكبرى له ، وقد أخرجه عنه الطبراني في المعجم الكبير 9 / 132 باب العين الحديث: 8655 و 10 / 198 باب العين الحديث: 10450
- الحديث العاشر: [شفاعة القرآن ومحاجة البقرة وآل عمران عن أصحابها]
- (1) . أخرجه مسلم، الصحيح، صلاة المسافرين و قصرها، باب فضل قراءة القرآن و سورة البقرة: 804
- الحديث الحادي عشر: [من قرأ القرآن وعمل به ألبس والداه تاجا يوم القيامة]
- (1) . أخرجه أبو داود، السنن، الصلاة، باب في ثواب قراءة القرآن: 1453
- (2) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1 / 2085: 756
- الحديث الثاني عشر: [يكسى الوالدين حلتان بأخذ ولدهما القرآن]
- (1) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1 / 2086: 756
- الحديث الثالث عشر: [يجيء القرآن يوم القيامة فيقول: يا رب ارض عنه]
- (1) . أخرجه الترمذي، السنن، فضائل القرآن، باب ما جاء فيمن قرأ حرفا من القرآن ماله من الأجر: 2915 وقال: هذا حديث حسن

صحيح.

(2) . لم أعثر عليه عند ابن خزيمة في المطبوع من صحيحه. والله أعلم

(3) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1/ 2029: 738

الحديث الرابع عشر: [يقال لصاحب القرآن: منزلتك عند آخر آية تقرأ بها]

(1) . أخرجه الترمذي، السنن، فضائل القرآن، باب ما جاء فيمن قرأ حرفاً من القرآن ماله من الأجر: 2914

(2) . أخرجه أبو داود، السنن، الصلاة، باب استحباب الترتيل في القراءة: 1464

(3) . لم أعثر عليه عند ابن ماجه والله أعلم.

(4) . أخرجه ابن حبان في الصحيح، له 3/ 43 باب: 766 قال شعيب الأرناؤوط : إسناده حسن

الحديث الخامس عشر: [لا حسد إلا على اثنتين: رجل آتاه الله القرآن فقام به]

(1) . أخرجه البخاري، الصحيح، فضائل القرآن، باب اغتباط صاحب القرآن: 4637.

(2) . أخرجه مسلم، الصحيح، صلاة المسافرين وقصرها، باب فضل من يقوم بالقرآن و يعلمه: 1350-1351 وهذا لفظه في الرواية

الثانية وما بين القوسين من كلمات المتن والسند منه أضيف.

الحديث السادس عشر: [لا حسد إلا في.. رجل علمه الله القرآن فهو يتلوه]

(1) . في الأصل: الحل

(2) . أخرجه البخاري، الصحيح، فضائل القرآن، باب اغتباط صاحب القرآن: 5026

الحديث السابع عشر: [جزاء من قرأ القرآن ابتغاء وجه الله، وأم به قوما]

(1) . أخرجه الطبراني في المعجم الأوسط 9/113 الحديث: 9280 وهذا الفظه ومنه أضفت سنده ما بين القوسين.

(2) . أخرجه الطبراني في المعجم الصغير، من اسمه الوليد: 1112 وقال: لم يروه عن بشير بن عاصم إلا عمرو بن أبي قيس

(3) . أخرجه الطبراني في المعجم الكبير، باب العين، عبد الله بن عمر بن الخطاب 12/433 الحديث: 13584

(4) . أي المعجم الكبير للطبراني، و بائن من صنيع المؤلف في العزو إلى الجامع الصغير في نقل حديث معجم الطبراني الكبير أنه لم يطلع على المعجم الكبير أو على الأقل لم يكن عنده وقت النقل، فنقل عنه بواسطة وأحال عليه فكان أميناً دقيقاً في النقل رحمه الله تعالى.

(5) . انظر: الجامع الصغير وزيادته 1/633 الحديث: 6325 (طب) عن ابن عمر . قال الشيخ الألباني: (ضعيف) انظر حديث رقم

: 2578 في ضعيف الجامع

الحديث الثامن عشر: [أمر النبي أحدث القوم سنا معه سورة البقرة]

(1) . أخرجه الترمذي، السنن، فضائل القرآن، باب فضل سورة البقرة وآية الكرسي: 2876

(2) . أخرجه ابن ماجه، السنن، المقدمة، باب فضل من تعلم القرآن و علمه: 217

(3) . أخرجه ابن حبان في الصحيح، له 499 / 5، كتاب الصلاة، باب فرض متابعة الإمام: 2126

الحديث التاسع عشر: [من قرأ القرآن فقد استدرج النبوة غير أنه لا يوحى إليه]

(1) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1 / 738 الحديث: 2028

الحديث العشرون: [الصيام والقرآن يشفعان للعبد]

(1) . أخرجه أحمد، المسند 2 / 176، مسند عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما: 6589 و قال شعيب الأرنؤوط: إسناده ضعيف.

(2) . قال المنذري: ورواه ابن أبي الدنيا في كتاب الجوع وغيره بإسناد حسن. انظر: الترغيب والترهيب 2 / 50 الحديث: 1455

(3) . لم أجد في المطبوع من المعجم الكبير والله أعلم وقال الهيثمي في مجمع الزوائد 3 / 419 الحديث: 5081 : رواه أحمد والطبراني في

الكبير ورجال الطبراني رجال الصحيح

(4) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1 / 740 : 2036

الحديث الحادي والعشرون: [لا ترجعون إلى الله بأفضل مما خرج منه]

(1) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1 / 741 : 2039

(2) . أخرجه أبوداود، المراسيل، باب البدع: 509 عن جبير بن نفير

الحديث الثاني والعشرون: [أهل القرآن هم أهل الله وخاصته]

(1) . أخرجه النسائي في السنن الكبرى 5/17 باب: 8031 وهذا لفظه و جعلنا إسناده بين القوسين.

(2) . أخرجه ابن ماجه، السنن، المقدمة، باب فضل من تعلم القرآن و علمه: 215

(3) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين 1/2046: 743

(4) . انظر: الترغيب والترهيب 2/231 الحديث: 2209

الحديث الثالث والعشرون: [من قرأ القرآن لم يرد إلى أرذل العمر]

(1) . النحل : 70

(2) . التين: 5

(3) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحيحين /: 3952

الحديث الرابع والعشرون: [أشرف أمتي حملة القرآن]

(1) . أخرجه البيهقي في شعب الإيمان 2/556 الحديث: 2703

(2) . أخرجه ابن أبي الدنيا في التهجد و قيام الليل ص: 107-108 الحديث: 4 وقال محققه: إسناده ضعيف جدا

الحديث الخامس والعشرون: [اقرأوا القرآن ولا تأكلوا به]

(1) . ما بين القوسين زيادة وردت عند البيهقي في المصدر الآتي.

(2) . أخرجه أحمد،المسند/3 /428،مسند عبد الرحمن بن شبل رضي الله عنه:15241

(3) . أخرجه أبويعلى في مسنده/3 /88 الحديث:1518 و قال حسين سليم أسد : إسناده صحيح.

(4) . أخرجه الطبراني في المعجم الأوسط/3 /86الحديث:2574

(5) . أخرجه البيهقي في شعب الإيماّن/2 /532باب:2624

الحديث السادس والعشرون: [من قرأ القرآن فليسأل الله به]

(1) . في الأصل: قارئ" والصواب ما أثبتنا في المتن من مصدر المؤلف.

(2) . أخرجه الترمذي،السنن،فضائل القرآن،باب ما جاء فيمن قرأ حرفا من القرآن ماله من الأجر:2917وقال: هذا حديث حسن

ليس إسناده بذلك

الحديث السابع والعشرون: [ليس منا من لم يتغن بالقرآن]

(1) . أخرجه البخاري،الصحيح،التوحيد،باب قوله تعالى: و أسروا قولكم أو اجهروا به إنه عليم:7527

(2) . أخرجه أحمد،المسند/،مسند أبي إسحاق سعد بن إبي وقاص رضي الله عنه:1479

(3) . أخرجه أبو داود،السنن،الصلاة،باب استحباب الترتيل في القراءة:1469

(4) . أخرجه ابن حبان في الصحيح،له/1 /326باب:120

(5) . أخرجه الحاكم في المستدرک على الصحیحین 1/ 2091 : 758-2092 و ص: 759 الحديث: 2093-2094 و ص: 760 الحديث: 2095

الحديث الثامن والعشرون: [الوعيد لمن قرأ القرآن يتأكل به الناس]

(1) . أخرجه البيهقي في شعب الإيمان 2/ 532 التاسع عشر من شعب الإيمان هو باب في تعظيم القرآن، فصل في ترك قراءة القرآن في المساجد والأسواق ليعطى ويستأكل به: 2625

الحديث التاسع والعشرون: [قراءة القرآن في الصلاة أفضل منها في غيرها]

(1) . لم أعثر على هذا الكتاب.

(2) . أخرجه البيهقي في شعب الإيمان 2/ 413، التاسع عشر من شعب الإيمان هو باب في تعظيم القرآن، فصل في استحباب القراءة في

الصلاة: 2243

الحديث الثلاثون: [مضاعفة فضل قراءة القرآن في المصحف]

(1) . أخرجه الطبراني في المعجم الكبير 1/ 221 الحديث: 601

(2) . أخرجه البيهقي في شعب الإيمان 2/ 407 باب: 2218

الحديث الحادي والثلاثون: [في كم يختم القرآن؟]

(1) . أخرجه البخاري، الصحيح، باب النهي عن صيام الدهر لمن

تضرر به :1159

(2) . أخرجه أبو داود، السنن، الصلاة، باب في كم يقرأ القرآن: 1388 وما بين القوسين إسناد أبي داود، إذ لفظ المؤلف أقرب إلى ما ساقه

أبو داود.

الحديث الثاني والثلاثون: [اقرأ القرآن ما نهاك]

(1) . أخرجه الديلمي في الفردوس بمأثور الخطاب 1/ 433 الحديث: 1765 عن أبي سعيد، بدون سند وقد أخرجه الطبراني في مسند

الشاميين 2/ 282 الحديث: 1345 وعنده زيادة: رب حامل فقه غير فقيه ومن لم ينفعه فقهه [و] علمه ضره جهله. وقد جعلنا إسناده بين

القوسين. قال المناوي في فيض القدير شرح الجامع الصغير 2/ 61 الحديث: 1333 : ظاهره أنه لم يره لأقدم من الديلمي ولا أحق بالعزو

إليه منه وهو عجب فقد خرج أبو نعيم والطبراني وعنهما أورده الديلمي مصرحاً بإهماله لدينك واقتصاره على ذا غير سديد. ثم إن فيه

إسماعيل بن عياش . قال الذهبي في " الضعفاء " ليس بقوي عن عبد العزيز بن عبد الله . قال الذهبي: روى عنه ابن عياش فقط وقد قال

الدارقطني: متروك عن شهر بن حوشب. قال ابن عدي: لا يحتج به.

الحديث الثالث والثلاثون: [اقرأوا القرآن بالحزن فإنه نزل بالحزن]

(1). أخرجه أبو يعلى في مسنده 2/ 49 الحديث: 689 عن سعد بن أبي وقاص بلفظ: إن هذا القرآن نزل بحزن فإذا قرأتموه فابكوا الخ

قال محققه حسين سليم أسد : إسناده ضعيف.

(2) . أخرجه الطبراني في المعجم الأوسط 3 / 193 الحديث: 2902 و جعلناه إسناده بين القوسين. وقال الهيثمي في مجمع الزوائد 7 / 351

الحديث: 11694 : رواه الطبراني في الأوسط وفيه إسماعيل بن سيف وهو ضعيف.

(3) . أخرجه أبو نعيم في حلية الأولياء 6 / 196

الحديث الرابع والثلاثون: [اقرأوا القرآن ما ائلفت قلوبكم]

(1) . أخرجه أحمد، المسند / مسند جندب بن عبد الله البجلي رضي الله عنه: 18337

(2) . أخرجه البخاري، الصحيح، فضائل القرآن، باب اقرأوا القرآن ما ائلفت عليه قلوبكم: 5060 وهذا لفظه، وجعلناه إسناده بين

القوسين ومسلم، الصحيح، العلم، باب النهي عن اتباع متشابه القرآن والتحذير من متبعيه: 2667

(3) . أخرجه النسائي في السنن الكبرى 5 / 33 الحديث: 8096

الحديث الخامس والثلاثون: [إن الله تعالى لا يعذب قلبا وعى القرآن]

(1) . أخرجه تمام في الفوائد له 2 / 1690 : 261 لتمام بن محمد الرازي أبو القاسم (330-414 هـ) مكتبة الرشد، الرياض، 1412 هـ

الطبعة الأولى الأجزاء: 2، تحقيق: حمدي عبد المجيد السلفي

الحديث السادس والثلاثون: [القرآن غني لا فقر بعده]

(1) . أخرجه أبو يعلى في مسنده 5 / 159 الحديث: 2773 بإسناد جعلناه بين القوسين قال محققه حسين سليم أسد : إسناده ضعيف .

الحديث السابع والثلاثون: [بكل حرف زوجة من الحور العين]

(1) . أخرجه الطبراني في المعجم الأوسط 6 / 361 الحديث: 6616 وقال: لا يروى هذا الحديث عن عمر رضي الله عنه إلا بهذا الإسناد تفرد به حفص بن ميسرة وقال الهيثمي في مجمع الزوائد 7 / 339 الحديث: 11653: رواه الطبراني في الأوسط عن شيخه محمد بن عبيد بن آدم بن أبي إياس ذكره الذهبي في الميزان لهذا الحديث، ولم أجد لغيره في ذلك كلاما وبقية رجاله ثقات .

الحديث الثامن والثلاثون: [القرآن هو النور والذكر والصراط المستقيم]

(1) . أخرجه البيهقي في شعب الإيمان 2 / 326، التاسع عشر من شعب الإيمان باب في تعظيم القرآن، فصل في تعاليم القرآن: 1937

الحديث التاسع والثلاثون: [القرآن هو الدواء]

(1) . أخرجه الشهاب القضاعي في مسند الشهاب 1 / 51، القرآن هو الدواء 17 الحديث: 28

الحديث الأربعون: [أهل القرآن عرفاء أهل الجنة]

(1) . أخرجه الضياء المقدسي في الأحاديث المختارة 6 / 99-100 الحديث: 2084 وفيه: القراء " بدل " أهل القرآن " وقال المحقق: إسناده صحيح . لأبي عبد الله محمد بن عبد الواحد بن أحمد الحنبلي المقدسي (567-643هـ) مكتبة النهضة الحديثة، مكة المكرمة، 1410 هـ الطبعة الأولى، عدد الأجزاء: 10 ،

تحقيق: عبد الملك بن عبد الله بن دهيش

Онези, които четат Книгата на Амулах и отслужват молитвата, и дават скрито и явно от онова, което им дарихме, наистина се надават на търговия, която не ще пропадне. Защото Той ще им изплати напълно техните награди и ще им надбави от Своята благодат. Той е опрощаващ, признателен.